

4. Підпригора О. Авторське право і суміжні права в новому Цивільному кодексі України // Інтелектуальна власність – 2004. – № 8 – С. 9 – 12.
5. Право інтелектуальної власності: Підручник / О. А. Підпригора, О. О. Підпригора. – К. : Атіка, 1998. – 385 с.
6. Харитонова О. І. Деякі проблемні питання визначення змісту права інтелектуальної власності // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. – Одеса: Юридична література, 2008. – Вип № 43. – С. 55 – 60.

УДК 343.985:343.622-058.55

Сайнчин С. О., м. Одеса

ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ТРУПА НОВОНАРОДЖЕНОЇ ДИТИНИ

Огляд місця події по справам про дітовбивство являється важливою слідчою дією, в якій необхідно визначити межі огляду, здійснити детальний огляд трупа і прилеглої території. В зв'язку із збільшенням кількості даного виду злочину в Україні, бажано звернутися до дослідження цієї проблеми.

Осмотр места происшествия по делам о детоубийстве является важным следственным действием, при котором необходимо определить границы осмотра, произвести тщательный осмотр трупа и прилегающей территории. В связи с ростом совершения данного вида преступлений в Украине, целесообразно обратиться к исследованию этой проблематики.

Examination of occurrence site in cases of infanticide is an important investigation action, during which the limits of the inspection must be defined, a careful examination of the corpse and the surrounding territory should be done. Due to the growth of these crimes commission in Ukraine, it is advisable to study this appeal issues.

Побудова правої держави покликана забезпечити верховенство закону, непорушність основних прав і свобод людини, охорону прав і законних інтересів громадян.

Таке положення повністю погоджується зі ст. 3 Загальної декларації прав людини, у якій говориться, що кожна людина має право на життя, на свободу й на особисту недоторканність. Основи правового статусу громадянина також закріплені в інших міжнародних актах і деклараціях. Зокрема, у Міжнародному пакті про цивільні й політичні права (1966 р.), Заключному акті Наради по безпеці й співробітництву в Європі (1989р.), у Конституції України (розділ 2 «Права, свободи

й обов'язки людини й громадянина (прийнята 28 червня 1996 року на 5 сесії Верховної Ради України).

Зазначені юридичні норми про цивільні й політичні права розглядають право на життя як невід'ємне для кожної людини. У статті 27 Конституції України відзначено, що кожна людина має невід'ємне право на життя. Основний закон нашої держави не тільки декларує, але й гарантує захист життя людини, його прав і свобод, покладаючи ці функції на державу. Крім цього у Основному Законі, у ст. 3 зазначається, що людина, її життя й здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека є в Україні найвищою соціальною цінністю. Затвердження й забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Предметом нашого дослідження є проблеми, пов'язані з розслідування дитовбивств. Особливостям розслідування даного виду вбивств були присвячені роботи відомих учених-криміналістів і судових медиків таких як Авдєєв М. И., Бородін С. В., Відонов Л. Г., Миньковский Г. М. [1], Колмаков В. П. [2], Попов Н. В. [3], Саїнчин О. С. [4]. Однак слід зазначити, що в зазначених роботах деякі проблеми розслідування дитовбивств знайшли своє відображення не на достатньому рівні. Усунення цієї прогалини і є **метою** даної статті.

Нашу увагу залучили особливості проведення окремих слідчих дій, а саме огляд місця події по справах про дитовбивства. Місце події в справі про вбивство – це ділянка території (акваторії) або приміщення, де скоєно злочин і виявлений труп, а також примикають до цієї ділянки або приміщення простір, у якому можуть бути виявлені сліди й предмети, які мають відношення до злочину. У випадку якщо вбивство скоєно в одному місці, а сліди його виявлені в іншому, то в наявності й місце злочину, і місце події. Огляд місця події насамперед, спрямований на встановлення, фіксацію й дослідження обстановки місця події, слідів злочину й злочинця й інших фактичних даних, механізму події й інших обставин розслідуваної події.

Перед оглядом треба з'ясувати, чи не відбулося яких-небудь змін на місці події після виявлення трупа, а також рекомендується зробити попередній огляд місця розташування трупа щодо навколишньої його території й визначити границі огляду. Визначення границь огляду залежить від місця, де виявлений труп, від наявності або відсутності біля трупа слідів пологів (крові, дитячого місця, пологової рідини й т. п.), слідів, що вказують на напрямок, звідки був доставлений труп, і інших предметів, що можуть мати значення для справи.

При огляді місця події варто мати на увазі посмертні ушкодження трупа немовляти гризунами або тваринами, наприклад, собаками, пацюками тому що при подальшому дослідженні трупа ця обставина важливо для того, що б такі ушкодження не прийняти

помилково за прижиттєві. Ушкодження повинні бути детально описані в протоколі огляду.

Після фіксації місця знаходження й пози трупа слідчий докладно описує предмети, у які загорнуть труп, спосіб сповивання, одяг і всі інші виявлені на трупі або біля нього предмети, тому що вони, звичайно служать основними джерелами відомостей про особистість матері дитини або про місце, де відбулися пологи. Особливу цінність для слідства представляє так званий «браслет» (прив'язана до руки дитини бирка із вказівкою прізвища матері), мітки й штампи на білизні, позначки листоноші на газеті й т. п. Мітки, вишивки також мають значення, як прикмети по яких шляхом пред'явлення для впізнання можна встановити, кому ці речі належать. Опис різних ганчірок і одягу повинне провадитись ретельно, і вони повинні зберігатися як речовий доказ.

Всі речі й предмети, виявлені на трупі або біля нього, описуються із вказівкою в протоколі їхнього розміру, кольору, виду й інших індивідуальних ознак (мітка на дитячому одязі, латка на ковдрі); особливо відзначають наявність яких-небудь штампів, міток, дат, помарок і т. п. Якщо труп загорнутий у газету, фіксуються її назва, дата, наявні на ній які-небудь записи, кількість аркушів, забруднення та ін. Якщо дитина була народжена в пологовому будинку, на його руці іноді можна виявити браслет (нитка з биркою), на якому записана прізвище матері; дитина, може бути, загорнута у пелюшки зі штампом пологового будинку й т. п. При виявленні трупа немовляти в коробці або ящику варто ретельно оглянути ці предмети. Не можна обмежуватися лише поверхневим оглядом одягу або упакування, у якій виявлений труп немовляти, оскільки одяг і речі частіше є важливими джерелами для побудови версії про особистість матері дитину або особи, яким-небудь образом причетних до злочину. Повинні бути вжиті заходи для збереження виявлених із трупом речей і предметів.

Крім речей, у які може бути загорнуть труп новонародженої дитини можуть бути знайдені й предмети, що застосовувалися для вмертвіння дитини. Дітовбивство може бути зроблено введенням не тільки в порожнину рота, але навіть і в трахею носової хустки, носка, дамської панчохи й т. п. Ці речі можуть мати велике значення при пред'явленні їх різним особам з метою впізнання. При удавленні петлею матеріал петлі також може бути використаний для ідентифікації. Петлі ж можуть бути з дамського пояса, мотузки, рушника або з іншого матеріалу. Спосіб зав'язування вузлів може зіграти важливу роль для судження про професію особи, що зав'язали їх.

При огляді місця події, слідчим може буди встановлено народилась дитина живою чи мертвою. Якщо дитина народилася живою,

то при першому його лементі, коли розширюється грудна клітка й стравохід, в останній негайно проникають гнильні мікроби, що перебувають у навколишнім середовищі. Зі стравоходу вони потрапляють у шлунок і кишечник. Тому коли дитину вбивають і заривають у землю, гниття його трупа в таких випадках розвивається так само, як і в дорослої людини. Коли ж через якийсь час труп знаходять, то шкіра його живота виявляється, посипана брудно-зеленими плямами. Отже, дитина народилась живою.

Якщо ж дитина народжується мертвою і труп його заритий у землі, то після його знаходження при огляді, оскільки в трупі не було гнильних мікробів, явища гниття виявляють тільки у вологих частинах трупа, куди ззовні осідають гнильні мікроби. В області живота на шкірі немає ознак позеленіння. Брудно-зеленувате фарбування спостерігається на віках або на крилах носа, на губах.

Література:

1. Пособие по расследованию убийств / Авдеев М. И., Бородин С. В., Видонов Л. Г. и др.; отв. ред. : Гусев С. И. – М. : Юрид. лит., 1977. – С. 48.
2. Колмаков В. П. Расследование убийств – М. : ВЮЗИ, 1958. – С. 14.
3. Попов Н. В. Учебник судебной медицины – М. : Медгиз, 1946. – 43 с.
4. Саинчин А. С. Особенности расследования детоубийств / А. С. Саинчин. – Одесса: Юрид. лит., 2005. – С. 65 – 75.

УДК 340.14

Чередник Р. В., НУ «ОЮА»

ДЖЕРЕЛА (ФОРМИ) СПОРТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття «джерела права» є однією з фундаментальних категорій у сучасній загальнотеоретичній юриспруденції та має особливе значення для правової теорії і практики. Розкриття особливостей джерел (форм) спортивного права України автором статті здійснюється в контексті процесу становлення спортивного права як комплексної галузі та з врахуванням плюралізму джерел спортивного права.

Понятие «источники права», будучи одной из фундаментальных категорий в современной общетеоретической юриспруденции, имеет особое значение для правовой теории и практики. Раскрытие особенностей источников (форм) спортивного права Украины автором статьи осуществляется в контексте процесса становления спортивного права как комплексной отрасли и с учетом плюрализма источников спортивного права.